

POROČILA ODDELKOV O SODELOVANJU V PROGRAMU ZDRAVJE V VRTCU

V oddelku Miške so v okviru projekta otroke preko celega leta spodbujali in jih navajali na zdrav način življenja na vseh področjih, ki vplivajo na njih in v katere so vključeni. Velik poudarek sta strokovni delavki dali na ustrezno higieno rok pred in po obroku, po prihodu z igrišča, sprehoda, zunanjih površin, po opravljeni potrebi na kahlici in ob prihodu v vrtec. Imeli so tudi dva obiska medicinskih sester. Otroke sta spodbujali k uživanju raznolike prehrane, predvsem sadja in zelenjave, ki jim je bilo sicer še malo tuje. Za zdravo telo so se veliko gibali. Ob priložnostih so odhajali v gozd, na sprehod, v bližnje naselje, na igrišče, premagovali naravne ovire ter umetne, ki sta jih strokovni delavki sami ustvarili. Trudili so se tudi na področju ustvarjanja pozitivne klime in odnosov v oddelku, ki pomembno pripomorejo k dobremu počutju otrok.

V oddelku Čebelice, ki se je odprl med letom, so velik poudarek dajali temu, da je vsak otrok opažen, da so občutljivi za dogajanje v skupini, da sprejmejo ostale otroke iz oddelka in z njimi sobivajo. Preko različnih slikanic sta strokovni delavki spodbujali otroke k spoštljivemu odnosu do soljudi, živali. Z bibarijami so preko gibanja usvajali vljudnostni pozdrav, se učili biti nežen do sebe in ostalih otrok v skupini in to subtilno ravnanje prenesli tudi na rokovanje z bibo, lutko, ki so jo vključevali v jutranji pozdrav in dejavnosti. Strokovni delavki sta v različnih situacijah ubesedile počutje otroka, ki je bil recimo v podrejenem položaju s strani drugega otroka, kadar so agresivno ravnali drug do drugega. Veliko časa so bivali na prostem, izkoristili so bližnje vrtčevsko igrišče, kjer so otroci lahko izvajali naravne oblike gibanja preko premagovanja naravnih ovir, ki jih je prostor ponujal. V hladnejših začetnih dneh so za gibanje uporabljali klančnino v avli vrtca in iz polivalentnih blazin pripravljali različne poligone, se preizkušali v plazenju pod mizo, metanju na koš, vožnji s poganjalci, se igrali z obroči. Z naslednjimi meseci sta spodbujali hojo po bližnji okolici, sprehod do bližnjega travnika, kjer so otroci izvajali kobacanje v hrib in dolino, pridobili izkušnjo neravnega terena za hojo. Preko gibalnih uprizorjenj bibarij so gibanje vnesli tudi v igro ali rajanje ob glasbi. Preko slikanice Zelo lačna gosenica sta poskušali otrokom približati veselje do hrane in s ponujanjem sadnih obrokov s strani kuhinje so otroci s časoma postajali bolj ješči. Ob prehodu na pitje iz skodelice sta s pomočjo vključevanju lutke bibe (gosenice) otroke spodbujali k poizkušanju hrane in pijače.

V oddelku Ježki so preko celotnega šolskega leta izvajali dejavnosti, ki so krepile zdravje otrok in strokovnih delavk v oddelku in pripevale k ohranjanju le tega. Vsako jutro so telovadili za zdravje, kar so se dogovorili že na začetku leta in vztrajali do konca le tega. Obiskal jih je palček in jim pokazal kako si pravilno umivati roke. Ogleдали so si tudi film Čiste roke za zdrave otroke. Spoznavali so različno vrsto zelenjave, se pogovarjali o pomenu le te za naše zdravje in skupno posejali semena, vzgojili sadike in jih presadili v gredico nad vrtcem. Otroci so skrbeli za rastline z zalivanjem. Obeležili so tradicionalni slovenski zajtrk, spoznavali izvor in poimenovali živila, ki jih na ta dan jemo. Pogovarjali so se o pomenu sadja za zdravje in spodbujali otroke, da so

poskusili raznoliko sadje. Za gibanje v naravi so izkoristili vse vremenske razmere in se odpravili ven tudi ko je snežilo in deževalo. Otrokom sta strokovni delavki omogočali veliko gibalnih izkušenj jim omogočali, da so se razvijali na vseh področjih gibanja. Naučili so se tudi umirjati, prisluhniti zvokom iz narave in drug drugemu. Otroci se na začetku leta niso znali umiriti in poslušati. Temu so zato namenili veliko časa v igralnici s poslušanjem umirjene glasbe, po gibalnih dejavnostih in zunaj, ko so se urili v poslušanju zvokov iz narave, umirjanju v jutranjem krogu z zaprtimi očmi. Tako so krepili sebe in svojo skupnost, saj so lažje medsebojno sodelovali in sprejemali drug drugega.

V okviru projekta so se v oddelku Gobice odvijale dejavnosti s poudarkom na gibanju, zdravi prehrani, varovanju okolja, osebni higieni, varnosti v prometu ter skrbi za duševno zdravje. Gibalne dejavnosti so bile del vsakdana v vrtcu. Izvajale so se v obliki vodenih dejavnosti in spontane gibalne aktivnosti otrok. V okviru vodenih dejavnosti so otroci hodili na sprehode, daljše pohode, sprehode v gozd in na travnik. Izvajali so naravne oblike gibanja, sodelovali v poligonih, igrah z žogo, vožnjo s skiroji in poganjalci. Vključevali so se v igre s pravili in se učili športnega obnašanja. Izvajali smo gibalne minute in gibalne odmore, ter vadbene ure v avli vrtca. Vključevali so se v sprostitvene dejavnosti po gibalni aktivnosti (vodene vizualizacije, poslušanje tibetanskih posod, masaže, poslušanje umirjene glasbe). Spontana gibalna aktivnost otrok je potekala vsakodnevno ob igri na igrišču, ter prosti igri v naravi. Otroci so ozavestili, da so za gibanje potrebna udobna oblačila, ter da je potrebno po gibalni aktivnosti piti vodo. Pomen zdrave prehrane sta strokovni delavki oddelka poudarjali skozi celotno šolsko leto. Otroci so sodelovali pri pripravi miz in pogrinjkov za Tradicionalni slovenski zajtrk. Spoznavali so zdravo in nezdravo hrano, ter katera hrana jim koristi. Poslušali so pravljico »Zelo lačna gosenica« ter preko zgodbe spoznali zdravo in manj zdravo hrano. V jesenskem času so sodelovali pri pripravi sadne solate in sadnega soka. V spomladanskem času pa so posadili semena buč. Za svojo rastlino so skrbeli in jo zalivali ter opazovali njeno rast. Spoznali so pomen zemlje, sonca in vode za rast in razvoj rastline. Na varovanje in ohranjanje čistega okolja sta otroke opominjale na sprehodih, ko so opazili v naravi smeti in se pogovorili o tem, kam spadajo. Skozi celotno šolsko leto je bila v ospredju tudi osebna higiena. Otroke sta navajali na samostojnost pri negi svojega telesa. Otrokom sta predstavili pomen čistih rok za njihovo zdravje. V kopalnici nad umivalnikom sta jim pripravili tudi slikovni prikazi umivanja rok, ki otroke opominjo na pomen čistoče rok in osebne higiene. V gozdu in na travniku so preživeli veliko časa in poskrbeli za dobro psihofizično počutje otrok in odraslih. Otroci so se v gozdu spontano igrali in gibalni, premagovali naravne ovire, hodili po deblih, se skrivali in lovili. Na travniku so vonjali cvetlice in opazovali živali. Na travniku za vrtcem so se kotalili po klančini. V gozdu so poslušali pravljice in prisluhnili ptičjemu petju. Opaziti je bilo sproščenost, vedrino otrok, bilo je manj konfliktov, otroci so bili umirjeni in zadovoljni. Otroke sta navajali na strpno reševanje konfliktov in medsebojno pomoč. Navajali sta jih na poslušanje in izražanje svojih potreb. Uporabljali so vljudnostne izraze, kot so hvala, prosim, dober dan, dober tek. Otrokom sta omogočili umik in počitek, če so to potrebovali. Spodbujali sta jih, da izražajo svoja čustva, tako dobra, kot tudi slaba.

V oddelku Škorenjčki sta se vzgojiteljici skozi celo šolsko leto trudili in ozaveščali otroke o skrbi za svoje zdravje. V ta namen sta izvajali veliko različnih dejavnosti, ki krepijo naš imunski sistem, otroke pa seznanili z različnimi dejavniki, ki vplivajo na naše zdravje. Na gibalnem področju so bili vsakodnevno aktivni. Gibalne dejavnosti so bile načrtovane in spontane. Za krepitev zdravja so se velikokrat odpravili v gozd, kjer sta pripravili različne gibalne dejavnosti kot so; poligon z naravnimi ovirami, sprehod po gozdu in tek. Gozd sam je predstavljal prostor sprostitve in je bil njihova druga igralnica, ki te vabi k igri in raziskovanju. Veliko so hodili tudi na sprehode po Mirni Peči in ob vrtcu Cepetavček. Kadar jim vremenske razmere niso dopuščale dejavnosti na prostem, so gibalne minutke izvajali v avli vrtca, kjer so se razgibali, tekli, oponašali gibanja različnih živali, se igrali z žogami, obroči, plezali po plezalni steni itd. Organizirali sta tudi tri daljše pohode, ki so jih uspešno opravili. V okviru projekta Zdravje v vrtcu so veliko časa namenili spoznavanju zdrave prehrane. Spoznali so tudi pravljično Zelo lačna gosenica, preko katere so temo nadaljevali s spoznavanjem različnega sadja in zelenjave. Dodali so še celo prehransko piramido in se tako naučili, kje pridobimo največ vitaminov in mineralov. Izvajali so različne dejavnosti v povezavi z drugimi področji kurikuluma kot je razvrščanje sadja in zelenjave, trganka v obliki sadja/zelenjave, igra v kuhinjskem kotičku s sadjem in zelenjavo itd. V namen krepitve imunskega sistema, sta načrtovali dejavnosti, ki so temeljile na higieni rok. Sprva so prebrali pravljično Ne liži te knjige, ki govori o bacilih. Pogovarjali so se o bacilih, kje bacili živijo in kako vplivajo na naše zdravje. Pri obravnavani temi o bacilih jim je bila v veliko pomoč mamica deklice, ki je po poklicu mikrobiologinja in jim je priskrbela gojišča bakterij ter vzeli bris čistih in umazanih rok in tako opazovali, kjer zraste več bakterij. Da so higieno rok izboljšali, so preko zgodbe o traktorju natančneje in pravilno umivali roke. Izvedli so tudi poskus s poprom in detergentom. V oddelku Škorenjčki je bilo zdravje najpomembnejše in ves čas so se trudili, da le-tega ohranjajo oz. krepijo. Otroke sta strokovni delavki ozaveščali tudi o obutvi in oblačilih primernih za določen letni čas. Otroci so tako že v jutranjem krogu, ko so opazovali vreme, ugotovili, kako se moramo urediti za bivanje v gozdu oz. na prostem. Opozarjali sta jih tu na brisanje nosu, ki je za otroke kasneje postalo samoiniciativno.

V oddelku Listki so tekom leta krepili medosebne odnose, se privajali socialnih veščin, kot so poslušanje drug drugega, sprejemati drugačnost in krepiti tolerantnost. Strokovni delavki sta otroke spodbujali k izražanju emocij kot so strah, jeza, veselje in kako se na varen način soočali z negativnimi čustvi. Preko prebiranja knjige Ne liži te knjige so spoznavali pojme mikrobi, bacili, bakterije. Izvedli so poskus z bleščicami, prikazali, kako hitro se bacili in mikrobi prenašajo iz rok na predmete in nato dalje na ostale otroke, ljudi. Izvedli so tudi poskus s poprom in milom in prikazali, kako se bacili bojijo mila. Preko ogleda videoposnetka Čiste roke za zdrave otroke in s pomočjo bibarije Traktor se pelje na travnik, so se naučili pravilnega umivanja rok in to nato vsakodnevno poskušali ponoviti. Otroci so s pomočjo projekcije spoznavali oblike bakterij, bacilov in jih nato tudi likovno upodabljali s pomočjo tehnike pihanka, kjer so nastajale oblike podobne bakterijam, virusom... V igralnici sta otrokom

pripravili spodbujevalna orodja - aplikate s prikazom pravilnega umivanja rok. Prav tako sta jim pripravili slikovni prikaz bibarije Traktor se pelje na travnik in tako otrokom omogočili, da si lažje in hitreje zapomnijo bibarijo, ki jim pomaga osvojiti pravilno umivanje rok. V oddelku so se posvetili tudi sproščanju in skrbi za svoje duševno zdravje, za svoj notranji mir. Kot prostor za sproščanje, sta strokovni delavki oddelka otrokom predstavili okolico reke Temenice. Z otroki so skupaj iskali ideje, kako preživeti čas ob reki, kaj vse lahko počnejo in se ob tem počutijo dobro. Tako so prišli na idejo, da lahko ob reki telovadijo, se igrajo socialne igre, izvajajo praviljično jogo ter dihalne vaje, ob reki lahko pripravijo piknik s prijatelji, jo izkoristijo za poletno osvežitev, ob njej si lahko uredijo kotiček za branje knjig ter prosto igro. Vse dejavnosti so tudi izvedli in vsekakor vplivali na dobro počutje vseh udeleženi. V oddelku so razmišljali tudi o skrbi za svojo skupnost. Osredotočili so se na pomembne ljudi v vrtcu in razmišljali kako jim izkazati hvaležnost za skrb za vrtec. Otroci so se odločili, da jim v znak zahvale, podarijo šopke spomladanskih cvetic. Šopke so otroci izdelovali samostojno in jih tudi samostojno odnesli do ravnateljice, vodje vrtca, kuharic in knjižničarke. Strokovni delavki oddelka sta od samega začetka vrtčevskega leta poudarjali pomen gibanja za zdravje. Vsako jutro so izvajali jutranjo telovadbo, kjer so razgibali telo in prav tako govorila preko vaj za govorni aparat. Telovadba je temeljila na zabavnih zgodbah, ki so otroke vodile h gibanju in razgibavanju. Ob torkih (nekajkrat tudi v primeru slabšega vremena in seveda ob primerni obutvi in obleki) pa so se odpravili v gozd, kjer so izvajali naravne oblike gibanja, tako preko proste igre in raziskovanja gozda, kot preko usmerjenih gibalnih dejavnosti (naravni poligoni, socialne igre, gibalne igre, glasbeno - didaktične igre). Pri izvajanju usmerjenih iger so največkrat uporabljali gozdni material listje, kamenčke, plodove dreves, vejice, mah, blato... Pri izvajanju gibalnih dejavnosti v gozdu pa niso pozabili na umirjanje telesa, sproščanje. Tako so velikokrat gozdna tla izkoristili za sedenje ali ležanje, opazovanje "gozdnega" neba, poslušanja gozdnega zvoka in vonjanja gozdnega zraka. Otrokom sta pripravili tudi daljše pohode, kjer smo se z malico v nahrbtnikih, odpravili na različne lokacije s poudarkom na samostojni daljši hoji. Z otroki so se pogovarjali o zdravi prehrani, predvsem o zelenjavi. Ker večina otrok v oddelku ni marala zelenjave, sta se strokovni delavki odločili, da izvedeta preizkus, kako branje knjige ter dejavnosti na določeno temo, v njihovem primeru na temo repe, vplivajo na željo po pokušanju le te. Najprej sta otroke vprašali, kdo bi jedel repo. Od prisotnih 15 otrok, je samo 5 otrok želelo repo pokušati. Nato sta nadaljevali z dejavnostmi preko katerih so spoznavali zelenjavo repo. Prebirali so knjigo Repa velikanka, si njene ilustracije tudi preslikali in jih nalepili na stene igralnice. Nato so si z otroki ogledali glasbeno pravljico Repa velikanka in strokovni delavki oddelka sta pripravili lutkovno igro. Nato sta repo prinesli v vrtec. Opazovali so jo, si jo ogledovali, jo risali, tipali. Sledile so dejavnosti kuhanja repe, kisanja repe. Po nekaj dneh sta repo v vseh treh oblikah, surovo, kuhano in kislo tudi prinesli v vrtec in jo postavili pred otroke ter jim dali možnost, da jo pokušajo. Od prisotnih 13 otrok, je repo v vseh treh oblikah pokušalo 10 otrok. Obiskali so tudi bližnjo njivo, kjer smo si lahko ogledali repo v času njene rasti.

V oddelku Motorji so si izposodili plakat Varno s soncem, da so se lažje naučili kako se pravilno zaščititi pred soncem. Otrokom sta strokovni delavki oddelka razložili zakaj in kdaj je pomembno, da se umaknejo v senco. Otrokom sta razdelili kape za zaščito pred soncem, ki so jih nosili med igro na igrišču, sprehodu.. Spoznavali so katere vrste zaščitnih krem poznamo, ter jih seznanili, da je pomembno, da veliko pijemo. Starše sta redno obveščali kdaj nameravajo iti na sprehod, da so otroke primerno zaščitili pred sončnimi žarki. Nekaj časa je visel pred vrati oddelka tudi plakat - kako se zaščitimo pred soncem. Jutranja telovadba s člani društva Šola zdravja, gibalne minutke, pogovor o pomenu gibanja na zdravje, izvajanje programa Mali sonček, sprehodi, tek, priprava iz izvedba olimpijskega tedna v enoti Polonca, s temi in še drugimi dejavnostmi sta želeli strokovni delavki vplivati na vsakodnevno gibanje otrok v oddelku. V oddelku so se veliko pogovarjali o pomenu narave na naše zdravje in počutje, kako lahko naravo zavarujemo, izvedli so čistilno akcijo - očistimo Mirno Peč, opazovali so spremembe v naravi v različnih letnih časih, telovadili v gozdu, gozd raziskovali z lupami ... Veliko so se pogovarjali o pomenu pravilne prehrane, kulture prehranjevanja. Strokovni delavki sta že na začetku leta opazili, da se otroci ne gibajo pravilno v prometu - med sprehodom, zato sta se načrtno lotili dela. Z otroki sta se pogovarjali o pomenu varnosti na cesti, zakaj je le-ta pomembna in kako se pravilno gibati ob cesti. V prvih tednih sta redno izvajali krajše pohode v okolici vrtca, da so se otroci naučili pravilno in varno hoditi v koloni. Poleg tega so si ogledali katere znake srečujemo in kaj le-ti pomenijo. Skozi celo leto so se veliko pogovarjali o osebni higieni. V ta namen so si pogledali lutkovno predstavo in videoposnetek, nad umivalnike nalepili slike pravilnega postopka umivanja rok, se o tem pogovarjali in jih spodbujali k pravilni tehniki umivanja rok.

V oddelku Klepetulje so si želeli, za krepitev zdravja, dodati nekaj povsem novega. Ob obisku gozda, so redno zahajali mimo reke Temenice in zadali so si nalogo, da zberejo čim več idej kako izkoristiti oz. povezati reko z zdravjem. Otroci so dobili za nalogo »izbrskati« čim več idej, kaj bi počeli ob reki, da bi na njih tudi pozitivno vplivalo in bi se ob tem dobro počutili. Otroci so predlagali obvodne dejavnosti: opazovanje in hranjenje račk, spuščanje ladjic, piknik ob reki, telovadba in pravljичna joga, meditiranje in sproščanje, hranjenje ribic in ribolov, sončenje, opazovanje vode in živih bitji ob vodi, prepevanje ob kitari, »knajpanje« (bosonoga hoja po vodi), sprehod ob Temenici do Zijala (kraj, kjer reka izvira), igra s sencami (na vodni gladini), poslušanje žuborenja vode, poslušanje ptic, branje pravljice, špricanje, bosonoga hoja in pobiranje smeti. Vse te dejavnosti so na njihovo počutje in razpoloženje imele pozitiven vpliv in posledično tudi na zdravje. Ugotovili so, da če se ob tem, kar počno, dobro počutijo, zabavajo in če je to v naravi, stran od betona in hrupa, potem je zagotovo tudi zdravo. V sklopu projekta so imeli zdravstvene vsebine »z malo dejanj do veliko zdravja«. Na obisk je prišla medicinska sestra Vanja, ki je otrokom predstavila različne dejavnosti povezane s skrbjo za zdravje. Iz črk, ki sestavljajo besedo »zdravje« so se dotaknili različnih vsebin. Z kot zdravi zobje (pravilno umivanje, prikaz), D kot delo (delovne navade, aktivnost in gibanje), R kot roke (higiena in pravilno umivanje rok, umivanje rok po pravljici o traktorju), A kot angina (pravilno ravnanje pri kašljanju in skrb za zdravje), V kot vitamini (zdrava prehrana) JE kot spanje

(pomembnost spanja, kaj se z nami dogaja ko spimo). Otroci so iz različnih slikovnih aplikacij razbrali ali tisto kar vidijo na sliki dobro vpliva na zdravje ali slabo. Strokovni delavki sta otroke celo leto spodbujali pri pokušanju različne hrane in jih osveščali o zdravem prehranjevanju. Obisk med. sestre pa je bil dobra dodatna spodbuda. Otroci so bili tako najbolj ješča skupina v enoti. Sami od sebe so pokušali različno zelenjavo in opisovali okuse, bili ponosni ko so pojedli nekaj zdravega. Strokovni delavki oddelka sta otrokom ponujali več različnih načinov gibalne aktivnosti preko katerih so izpolnili oz. dosegli vse zadane cilje. Pred zajtrkom so imeli jutranje razgibavanje z ali brez rekvizitov, vsak ponedeljek so imeli gibanje v gozdni igralnici. Tam so si ustvarili gozdni poligon – ta je bil stalni, gibanje pa popestrili z različnimi gozdnimi vadbami, kot je telovadba z drevesi, s palicami, gibanje gozdnih živali, ipd. Vsak četrtek so imeli vadbeno uro v telovadnici, kjer smo urili različne spretnosti. Gibanje so popestrili tudi s pravljичno jogo. Gibanje pa jim je popestrila tudi lutka Rozina v jutranjem krogu, ki je poskrbela za gibalne minutke, ki so bile po vrhu vsega še zabavne. V oddelku so izvedli tudi kolesarjenje, uporabljali poganjalce in skiroje, tekli na tekaški stezi, izvajali igre z žogo in pravili, elementarne in rajalne igre, organizirali so Igre brez meja na temo »Olimpijski dan – zimske olimpijske in paralimpijske igre« in vodne igre in se ob tem naučili »športnega obnašanja«. Seznanili so se tudi z virusi in boleznimi, ki nas obdajajo ter kako ravnati, da jih ne širimo. Otrokom se je izredno zabavna zdela zgodba o traktorju, ki uči pravilnega umivanja rok. Obiskala jih je tudi medicinska sestra in se z otroki pogovarjala o obisku zdravnika. Otroci so se ob tem srečali tudi z novimi besedami kot so kartoteka, stetoskop, termometer, otoskop, laboratorij... Obisk medicinske sestre so nadgradili tako, da so nadaljevali z igro »Obisk zdravnika« v igralnem kotičku, ki so ga preuredili v zdravstveni dom oz. bolniško sobo. Otroci so si razdelili vloge, ležalniki so bili bolniške postelje, vključili pa so tudi lutke/ dojenčke. Zdravniške pripomočke so imeli tudi svoje, kakšne pa so kar improvizirali.

V oddelku Lubenice so za svoje zdravje skrbeli s pomočjo starejših občanov in društva, ki je vsako jutro na šolskem igrišču izvajalo telovadbo h kateri so se priključili tudi otroci oddelka. Ob deževnih dnevih pa so telovadili v notranjosti. Otroci so pridobivali poleg socialnih veščin tudi znanje o določenih delih telesa, katere so razgibavali. Poleg jutranje telovadbe so prakticirali tudi poligone v telovadnici, hodili so na pohode in daljše sprehode. V oddelku so že na začetku začeli prakticirati osebno higieno najprej z umivanjem rok. Pri tem so vsak dan izbrali dva otroka, ekodetektiva, ki sta nadzorovala pravilno umivanje rok in obenem smotrno uporabo vode in brisačk. Da je bilo otrokom lažje, so imeli nad lijakom celoten postopek pravilnega umivanja rok. Umivali so jih po principu poletne in zimske pravlјice, kar je otroke še bolj spodbujalo k pravilnemu umivanju. Navadili so se uporabljati eno brisačko in na koncu narediti balo/kepo. Nekaj časa, včasih tudi dnevno ob konfliktnih situacijah, je bilo namenjenega spoznavanju in prepoznavanju čustev. Otroci so prisluhnili pravljici, kjer so morali pomagati otroku Niku poiskati pravo pot skozi vihar čustev. Odvisno od tega, za katero čustvo so se odločili, je potekala pot do končnega cilja. Prvič so se poskušali odzivati čimbolj pozitivno, preko naslednjih dni pa so odkrivali še negativne posledice in slabše poti naših odločitev. Omenjena pravljica jim je ugajala tako, da so si jo želeli sposojati tudi za domov.

Skozi ves čas so se поблиže spoznavali s čustvi na malo drugačen način, ozavestili pa so tudi posledice svojih odločitev. Otroke sta strokovni delavki spodbujali k izražanju čustev, vendar na način, ki je bil sprejemljiv za vse. S čustvi so se imeli možnost seznanjati tudi preko didaktičnih igrač. Naučili so se tudi pesem o prijateljstvu in nadaljevali s prepevanjem že znane pesmi Lepši svet. Spoznavali so tudi svoje telo. V oddelek so si pripeljali »okostnjaka«. Tako so spoznali, da so kosti izrednega pomena in da smo vsi "sestavljene" iz kosti. Obiskala jih je tudi medicinska sestra, ki je imela s sabo prerez človeškega telesa, ter otrokom nazorno pokazala notranje organe. Imeli so tudi možnost, da so poslušali svoje srce preko stetoskopa. Posvetili so se tudi razmišljanju, kako bi bilo brez določenega dela telesa. Z zavezanimi očmi so sledili svojemu paru, se prepustili vodenju, poskušali sadje ter ugotavljali, kateri del jezika zazna določen okus, slikali z usti, z zavezanimi rokami... Risali so svoj avtoportret, se opazovali v ogledalu. Ugotovili so, da nismo vsi enaki, moramo pa biti vsi spoštovani in enakovredni. Naučili so se deklamacijo To sem jaz. V mesecu novembru so se v sklopu tradicionalnega slovenskega zajtrka pogovarjali o čebelah. Naredili so si tudi svoje čebelje pogrinjke. Ogledovali so si razne knjige o čebelah in spoznavali njihov svet. Ogledali so si tudi risanko Čebelica Maja (1.del, Rojstvo čebele), ki na zabaven način, nazorno prikaže, kako se dejansko rodi čebela in kakšna je njihova naloga. Ogledali so si tudi Čebelji svet, ki domuje v Muzeju Lojzeta Slaka in Toneta Pavčka Mirna Peč. S pomočjo vizualnih očal, so spoznali tudi čebelnjak odznotraj in let čebele.

V oddelku Strele so za program Zdravje v vrtcu skrbeli, da so pazili na higieno skozi celo leto in se ob tem pogovarjali zakaj je to potrebno. Navajali so se na zdravo hrano (zelenjavo), v sklopu Tradicionalnega zajtrka, so se vključili v natečaj Sadje in zelenjava za zajtrk kombinacija prava. Spoznavali so pomen zdrave prehrane, predvsem sadja in zelenjave. Izdelali so plakat zdrave hrane, iz časopisnega papirja so izdelali papirno kašo in iz nje oblikovali različno sadje in zelenjavo. V sklopu natečaja Varno na poti v vrtec in šolo so se pogovarjali o varnosti v prometu, odšli so na sprehod in si ogledali prometne znake, simbole, se pogovorili o varnem obnašanju v prometu. Potem so otroci risali kar so videli in se pogovarjali, skupaj so izdelali trganko-kolaž za natečaj. Izvedli so še nekaj dejavnosti na to temo. Obiskala jih je medicinska sestra s temo Moje telo, kar so nadgradili še s spoznavanjem telesa v različnih knjigah, narisali svoje telo, sestavljali in lepili risbe delov telesa v celoto, ogledali so si poučno risanko Nekoč je bilo življenje: Planet celic in po ogledu risali vtise. Ugotavljali so koliko vode je v našem telesu, ko so spoznavali telo in kako pomembna je voda za naše življenje. Ugotavljali so kje v našem kraju imamo dostop do vode za življenje. Spoznavali so pomen vode za življenje in kroženje vode. Obiskali so izvir reke Temenice v Zijalu, izdelali veliko poskusov z vodo, spoznali filtriranje vode, izdelali vodonosnik in s tem spoznali podtalnico. Iz tega so izhajali na nadaljnje dejavnosti, ko so spoznavali lastnosti vode preko tipanja, poskusov z vodo (žejne brisačke, poskus z brivsko peno, mavrična voda s sladkorjem, mešanje tekočin...). Ugotavljali so različna agregatna stanja vode z izparevanjem in utekočinjanjem vode (kondenzacija). Izdelali so makete kroženja vode iz kartonskih škatel, naredili poskus čiščenja vode, izdelali vodnjak iz lego kock in spoznali pomen podtalnice. V sklopu teme narava in varovanje okolja so zbirali

odpadne plastenke, urejali in skrbeli za okolico vrtca. Z otroki so se pogovorili o Dnevu zemlje in o skrbi za okolje. Naredili so načrt kako lahko mi poskrbimo za okolje. Odpravili so se na vrtčevsko igrišče in okolico vrtca ter ga temeljito očistili, pometli, pobrali smeti in posejali sončnice. Gibanje so poskušali izvajati dnevno zunaj, na igrišču, sprehodu, v gozdu, v telovadnici, v igralnici ali pa na hodniku. V sklopu Malega sončka so se udeležili več pohodov v okolici kraja.

Zbrala: Andreja Mervar, koordinatorica projekta Zdravje v vrtcu